

Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
t.a.v. Staatssecretaris mevrouw S. van
Veldhoven
Postbus 20901
2500 EX DEN HAAG

Datum
30 mei
Onderwerp
Internetconsultatie regeling tot wijziging
van emissiefactoren voor geur en
ammoniak

Contact
Herman.litjens@zlto.nl

Kenmerk
18hlitje148jkz

Geachte mevrouw van Veldhoven,

Hierbij wil de ZLTO reageren op de internetconsultatie (concept) regeling tot wijziging van de emissiefactoren van combiwassers voor geur en ammoniak. De ZLTO ondersteunt de reactie die door de POV, LTO Nederland, vertegenwoordiging van de luchtwasserfabrikanten en agrarische adviesbureaus is opgesteld. Het vaststellen van de nieuwe geuremissiefactoren voor combiwassers is te snel en te ondoordacht tot stand gekomen.

In het werkgebied van ZLTO worden veel combiluchtwassers toegepast. De provincie Noord-Brabant en gemeenten hebben veehouders sterk gestimuleerd om te investeren in deze techniek omdat deze luchtwassers ook fijn stof en geur reduceren. In het kader van de Brabantse stikstofverordening is het zelfs voor varkenshouders bijna het enige systeem (op een chemische luchtwasser van 95 % na) die varkenshouders konden kiezen.

De gevolgen van de aanpassing zijn groot en niet alleen voor varkenshouders. We willen daarom aanvullend op de brief waarin het standpunt vanuit de varkenssector is verwoord een reactie geven.

Hoewel bij andere diersectoren met een emissiefactor, combiluchtwassers nauwelijks of niet toegepast worden, krijgen ze ook te maken met de gevolgen van de aanscherping van de normen. De mogelijkheden voor deze bedrijven in Noord-Brabant worden door de voorgenomen aanscherping flink ingeperkt. De provincie Noord-Brabant hanteert normen voor de achtergrondbelasting bij elke wijziging in de vergunning of bestemming. Consequentie van het doorvoeren van deze theoretisch berekende verlaging, is dat op veel meer geurgevoelige objecten en gebieden de achtergrondnorm in Noord-Brabant overschreden wordt. Het gevolg is dat er in veel situaties niets meer kan en in andere situaties de mogelijkheden sterk worden ingeperkt, terwijl aan de feitelijke situatie niets verandert.

Bij veel veehouderijsectoren zijn nauwelijks geurreducerende technieken beschikbaar en die zullen er op korte termijn ook niet komen (o.a. door het ontbreken van een proefstalstatus voor geur). Dat betekent dat veel bedrijven op slot komen te zitten en er geen ontwikkelperspectief meer is. Daarnaast speelt de achtergrondbelasting een rol bij het tot

stand komen van de gemeentelijke geurnormen. We vrezen dat de normen in een aantal gemeenten verder aangescherpt worden, ook in gebieden waar nauwelijks overlast en klachten zijn. Onze ervaring tot nu toe is namelijk dat veel gemeenten hun normen baseren op "worst-case" scenario's.

Het verlagen van de reductiepercentages voor de combiluchtwassers gaat omwonenden niet helpen. De geurcontour komt door deze wijziging over veel meer geurgevoelige objecten (zoals burgers) te liggen. De feitelijke situatie blijft precies hetzelfde en er zijn weinig tot geen positieve prikkels voor veehouders om de situatie te verbeteren. De komende jaren stoppen veel bedrijven. Het omzetten van deze locaties van een veehouderijactiviteit naar een andersoortige activiteit of burgerwoning zal door het besluit een stuk lastiger worden. Deze locaties verliezen hun waarde en dat maakt de kans op verpaupering en bijbehorende criminaliteit groter.

Het beperkte indicatieve rapport waarop de verlaging van de reductiepercentages is gebaseerd leidt tot onrust en in de media wordt gesuggereerd dat alle luchtwassers niet werken. Uit hetzelfde rapport blijkt echter dat een aantal luchtwassers wel degelijk werken en in de buurt komen van de beloofde reductiepercentages. De combiluchtwassers worden ook bij industriële bedrijven toegepast zoals waterzuiveringsinstallaties. Werken ze daar ook niet ?

Wij vinden dat een eventuele aanpassing van de emissiefactoren daarom direct gepaard moet gaan met het bieden van perspectief voor veehouders. Daar hebben boeren, omwonenden en overheden baat bij. Dat kan door te onderzoeken waarom de verschillen tussen bedrijven zo groot zijn, is dat het type luchtwasser of de manier hoe de veehouder er mee omgaat? In overleg met de praktijk (veehouders en luchtwasserfabrikanten) zou er een "best practices" voor combiwassers ontwikkeld moeten worden. Natuurlijk willen we daar graag een bijdrage aan leveren.

Bij het huidige voorstel en systematiek van de regels worden alle veehouders en combiwassers over één kam geschoren. Wij vinden dat er meer ruimte moet komen voor veehouders en luchtwassers die minder geur uitstoten dan waar in de voorgestelde regeling rekening mee is gehouden. Dat zou moeten gelden voor bedrijven met lagere bronemissies of waar de luchtwasser goed toegepast en onderhouden wordt. Dit kan door veehouders te controleren op de daadwerkelijke geuremissies en in de beschrijvingen van de BWL-nummers criteria op te stellen waarmee hogere geurreductiepercentages dan voorgesteld gerealiseerd kunnen worden.

Daarnaast vinden we het belangrijk dat er geëxperimenteerd gaat worden met vergunningverlening gebaseerd op daadwerkelijke emissies. Ontwikkeling van nieuwe technologie zoals sensoren gaat daarbij helpen. De betrouwbaarheid van deze technologie komt dan vrijwel zeker aan de orde. Het is wel belangrijk om ons daarbij te realiseren dat de huidige systematiek ook grote onzekerheidsmarges heeft. Bij alle erkende emissie

Datum
30 mei 2018
Onderwerp

Blad
3 / 3

reducerende stalsystemen is bij metingen in de praktijk een grote spreiding in emissies waar te nemen. Een nieuwe systematiek gebaseerd op metingen is daarmee al snel betrouwbaarder dan de huidige werkwijze. Ook kunnen een proefstalstatus voor geur en een beter certificeringssysteem helpen om de situatie te verbeteren.

We pleiten er ook voor om fundamenteel onderzoek te doen naar de samenstelling van de geurcomponenten zodat we samen met de luchtwaterfabrikanten gericht naar manieren kunnen zoeken die de geurcomponenten kunnen afbreken. Sensormonitoring op die stoffen is veel gemakkelijker en zijn via sneltestsystemen ook beter handhaafbaar.

Tenslotte, omdat de consequenties zo groot zijn, ook voor andere veehouderijsectoren en activiteiten in het buitengebied, vraagt de verlaging van de reductiepercentages van geur voor combiwassers een meer zorgvuldige besluitvorming en onderbouwing. We willen daar graag met u het gesprek over aan gaan.

Hopende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Met vriendelijke groet,

Janus Scheepers
Portefeuillehouder Ruimtelijke Ontwikkeling ZLTO